

ÇOCUKLARDA AKUT BATIN

DR.NALAN METİN AKSU
HÜTF ACİL TIP AD.

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Sunum Akışı

- Patofizyoloji
- Öykü
- Fizik muayene
- Laboratuvar
- Görüntüleme
- Algoritma

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Ağrının nedeni?

- Organik
- Disfonksiyonel
- Psikojenik

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Patofizyoloji

- Visseral ağrı
- Parietal ağrı
- Yansıyan ağrı

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Visseral Ağrı

- Gerilme, çekilme, iskemi, inflamasyon
- İnflamasyon ve konjesyon sinir uçlarını sensitize ederek uyarım algı eşiğini düşürür
- Visseral ağrı
 - Künt
 - Yeri iyi lokalize edilemez
 - Orta hatta hissedilir

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Parietal Ağrı

- Parietal peritonun ağrılı uyarımı
- İskemi, inflamasyon, parietal peritonda gerilme
- Miyelinli lifler aynı taraf dorsal kök gangliyonu (ağrının kökeni ile aynı dermatom seviyesinde)
- Keskin, yoğun, belirgin, lokalize
- Öksürme, hareket ağrıyı şiddetlendirir

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Yansıyan Ağrı

- Birçok özelliği parietal ağrı ile aynıdır
- Hastalıklı organla aynı dermatoma sahip başka bir alanda hissedilir
- Başka bölgelerden gelen afferent nöronlar aynı ortak yolu kullanırlar

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Öykü

- Ani başlayan ağrı: Organ torsiyonu
Perforasyon
İnvajinasyon
- ↑ gösteren ağrı: A.appendisit
A.kolesistit
A. pankreatit
- Kr.ağrı: Orak hücreli anemi, kabızlık, üriner enf., paraziter enf., inf.barsak hast.

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

- Epigastrik bölge
mide
safra kesesi
duodenum
pankreas
- Göbek çevresi
ince barsak
kolon

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

- Kusma+ağrı
renal kolik
invajinasyon
gastroenterit
- Ağrı→kusma
ileus
a.appendisit

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Öykü

- 0-1 yaş
 - İnfantil kolik
 - Gastroenterit
 - Kabızlık
 - İdrar yolu enfeksiyonu
 - İnvajinasyon
 - Volvulus
 - İnkarsere herni
 - Hirschsprung hastalığı
- 2-5 yaş
 - Gastroenterit
 - Apendisit
 - Kabızlık
 - İdrar yolu enfeksiyonu
 - İnvajinasyon
 - Volvulus
 - Travma
 - Farinjit
 - Orak hücreli anemi
 - Henoch schönlein purpura
 - Mezenterik lenfadenit

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Öykü

- 6-11 yaş
 - Gastroenterit
 - Apendisit
 - Kabızlık
 - Fonksiyonel ağrı
 - İdrar yolu enfeksiyonu
 - Travma
 - Farinjit
 - Orak hücreli anemi
 - Henoch schönlein purpura
 - Mezenterik lenfadenit
- 12-18 yaş
 - Apendisit
 - Gastroenterit
 - Kabızlık
 - Dismenore
 - Mittelsmertz
 - Pelvik inflamatuvar hastalık
 - Abortus
 - Ektopik gebelik
 - Over/testis torsiyonu

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Öykü

- Ağrının yeri,karakteri
- Ateş
- Kusma, içeriği
- Beslenme durumu
- Barsak alışkanlığı
- Diare, rengi, kanlı?

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

- Peritoneal ağrı: Hareketle artar
Çocuk hareketsizdir.
- Obstrüktif ağrı: Spazmodiktir.
Hareketlidir

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Öykü

Eşlik eden semptomlar:

- Kabızlık
- Gis kanama: Meckel DV'it, HSP, invajinasyon
- Barsak alışkanlıklarında değişiklikler
- Sık idrar yapma, disuri, kötü kokulu idrar yapma: İdrar yolu enfeksiyonu
- Hematüri: Üriner taş, HÜS, HSP
- Vajinal akıntı: Pelvik inflamatuvar hastalık
- Öksürük, solunum sıkıntısı: Akciğer enfeksiyonu
- Poliüri, polidipsi: Diabetes mellitus
- Eklem ağrısı, döküntü: HSP

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Öykü

- Uyku
- Jinekolojik öykü
- Geçmiş hastalık öyküsü
 - Orak hücreli anemi
 - Nefrotik sendrom
 - Kronik karaciğer hastalığı
 - Porfiri
 - Geçirilmiş cerrahi
- İlaç öyküsü
 - Eritromisin, salisilatlar,
 - Kurşun zehirlenmesi, venom

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Fizik Muayene

- Genel görünüm
- Vital bulgular
 - Ateş: Enfeksiyon, enflamasyon
 - Taşipne: Resp.hast.,metabolik asidoz
 - Taşikardi, hipotansiyon: Hipovolemi
 - Hipertansiyon: HSP,HUS, vaskülit
 - Kussmaul solunumu: Diyabetik ketoasidoz

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Fizik Muayene

- Karın muayenesi
 - İnspeksiyon
 - Oskültasyon
 - Palpasyon

Acil Tıp Uzmanları Derneği
2007

Fizik Muayene

- Rektal inceleme
 - Hassasiyet
 - Sfinkter tonusu
 - Kitle
 - Gaita
 - Kan
- Pelvik inceleme
 - Penil, skrotal anomaliler
 - Vajinal akıntı, atrezi, imperfore hymen
 - Adnexial kitle, hassasiyet

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

Fizik Muayene

- Eşlik eden bulgular
 - Alt extr.de döküntü: HSP
 - Eritema marginatum: ARA
 - Sarılık: Safra kesesi hast, hepatit, SCC anemi krizi
 - Splenomegali: SCC
 - Kostovertebral aç. hassasiyeti: Üriner sistem enf.

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

Laboratuvar

- Tam kan sayımı
 - Anemi, lökositoz
- İdrar tetkiki
 - Hematüri, piyüri, ketonüri
- Kan biyokimyası:
 - AST/ALT, amilaz, glukoz, elektrolit
- Boğaz kültürü
- Gebelik testi

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

Görüntüleme

- Direk grafi
 - Obstrüksiyon
 - Perforasyon
- PA akc grafisi
 - Pnomoni
 - Perforasyon

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

Ultrasonografi

- Safra kesesi taşı
- Genitoüriner patolojiler
- Volvulus (whirlpool bulgusu)
- A.appendisit
- FAST: travma

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

Bilgisayarlı Tomografi

- Non-kontrast BT: Ürolitiasis
- Kontrastlı BT: A.appendisit
 - A.pankreatit
 - İntraabdominal abse
 - İntraabdominal kitle

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

US or CT for Diagnosis of Appendicitis in Children and Adults? A Meta-Analysis. *

- 8 yıllık metaanaliz çalışması
- 26 çalışma, 9356 hasta
- USG'in sensitivitesi % 88
spesifitesi % 94
- BT'in sensitivitesi % 94
spesifitesi % 95
- Sonuç: BT a.appendisit tanısında daha yüksek sensitiviteye sahip.

*Doria AS et al, Radiology, 2006;241-83

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

Ağrı kesici?

- Hasta çok rahatsızsa ağrı kesici verilebilir.
- Yapılan bir çok çalışma karın ağrılı çocuğa morfinin analjezik olarak verilebileceğini söylüyor.*

*Kim, MK, Strait, RT, Sato, TT, Hennes, HM. A randomized clinical trial of analgesia in children with acute abdominal pain. Acad Emerg Med 2002; 9:281

*Green, R, Bulloch, B, Kabani, A, et al. Early analgesia for children with acute abdominal pain. Pediatrics 2005; 116:978

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

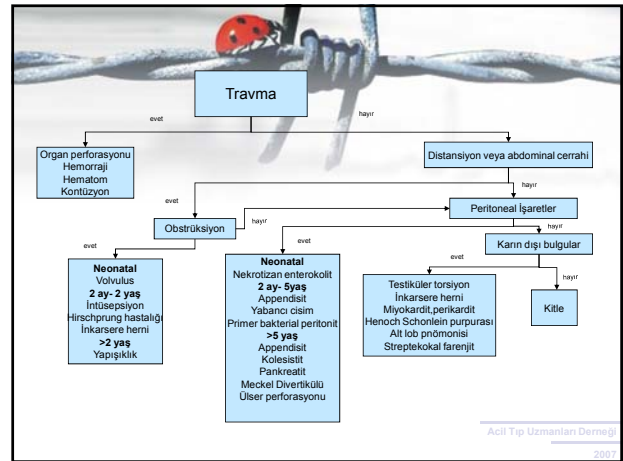
Clinical spectrum of acute abdominal pain in Turkish pediatric patients: A prospective study*

- 2-16 yaş arası 399 hasta
- 1 yıllık çalışma
- İlk beş tanı: üst solunum yolu enf.(%23,7)
- sebebi bulunamayan karın ağrısı(%15,4)
- gastroenterit (%15,4)
- konstipasyon (%9,4)
- üriner sistem enf.(%8)
- 82 hasta çocuk cerrahisi ile konsülte edilmiş, 17'si cerrahiye gitmiş.
- Sonuç:karın ağrısı ile başvuran çocuklar bir süre izlenmeli; cerrahi sebepler de göz ardı edilmemelidir.

*Erkan T et al, Pediatrics International 2004,46,325-329

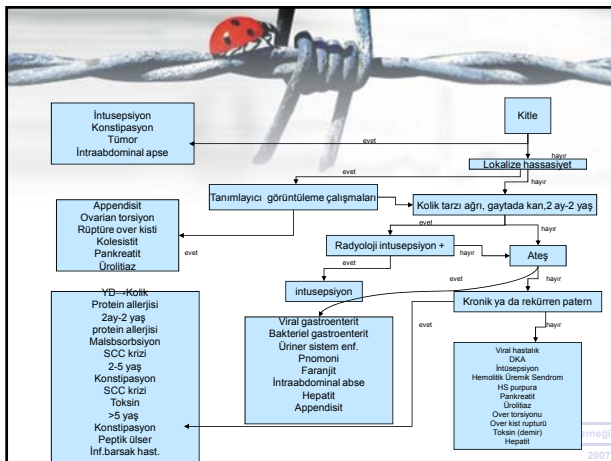
Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

Acil Tıp Uzmanları Derneği

2007

Teşekkür ederim